

Asia: UM017:00/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Suomen ja Ukrainan välisen perhe- ja puolisosopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Maahanmuuttovirasto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi Suomen ja Ukrainan välisen perhe- ja puolisosopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi.

Ukrainan kanssa tehty perhe- ja puolisosopimuksen sisältö ja luonnos hallituksen esitykseksi on suurilta osin samansisältöinen vastaavien aiemmin tehtyjen sopimusten kanssa. Sopimuksen 2 artiklassa ei muiden vastaavien sopimusten tavalla ole tarkemmin määritelty perheenjäsentä, mutta luonnoksessa hallituksen esitykseksi viitataan ja tuodaan esiin ulkomaalaislain 37 §, joten määritelmää voidaan näiltä osin pitää selkeänä.

Hallituksen esityksessä hallinnollisten menettelyiden osalta puhutaan työntekijän oleskeluluvasta ja taustoituksessa viitataan työntekijää koskeviin lakeihin ja säännöksiin. Sopimuksen 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa ansiotyö on määritelty tarkoittavan yksityisoikeudelliseen työsopimukseen perustuvaa työtä, itsenäistä ammatinharjoittamista tai itsenäistä yksityisen yritystoiminnan harjoittamista. Hallinnollisia menettelyitä koskevassa 4 artiklassa tuodaan esiin, että perheenjäsen hakee Maahanmuuttovirastolta työntekijän oleskelulupaa normaalimenettelyn mukaisesti, mutta hakemusmenettelyyn ei kuitenkaan liity saatavuusharkintaa ja että työntekijän oleskelulupa myönnetään myönteisen osapäätöksen jälkeen. Hallituksen esityksessä tuodaan 4 artiklan osalta esiin, että työntekoon liittyvistä luvista ja niitä koskevasta menettelystä on säädetty ulkomaalaislain 5 luvussa, mutta ei tarkemmin oteta kantaa luvan myöntämisestä ja luvan perusteesta henkilölle, joka harjoittaa yritystoimintaa.

Asiassa hallinnollisten menettelyiden osalta huomioitavaa on myös laki ulkomaalaislain muuttamisesta 389/2023, jonka myötä ulkomaalaislain nykyinen 72 § muuttuu. Lakimuutoksen myötä työ- ja elinkeinotoimiston osapäätöksestä luovutaan ja Maahanmuuttoviraston tulee työntekijän oleskelulupaa myöntäessään tehdä saatavuusharkinta. Laki tulee voimaan 1.1.2025.

Helminen Pauliina
Maahanmuuttovirasto

Muuronen Tuulia
Maahanmuuttovirasto - Vastuuvalmistelija Tuulia Muuronen, oikeus- ja
asiantuntijapalvelut